

4 - Náhrada škody

Aký je postup na uplatnenie nároku na náhradu škody od páchatel'a? (napr. súdne konanie, občianskoprávna žaloba, adhézne konanie)

Vo väčšine prípadov to je súd zodpovedný za súdenie páchatel'a, ktorý ak uzná obžalovaného vinným, stanoví výšku škody a úrokov priznaných obetiam ako náhradu škody za ich stratu.

Na to, aby mohol súd rozhodnúť o náhrade škody, je nevyhnutné, aby obeť uplatnil občianskoprávny nárok v trestnom konaní. Obete môžu uplatniť občianskoprávny nárok kedykoľvek v priebehu vyšetrovania. Obete nie sú povinné dostaviť sa na pojednávanie. Môžu sa nechať zastúpiť advokátom a podať svoje požiadavky v písomnej forme pred pojednávaním.

Ak obeť neuplatnia občianskoprávny nárok ani nepodajú žiadne návrhy, súd nemôže z vlastného podnetu priznať obetiam náhradu za spôsobenú škodu a úroky.

Obete, ktoré neuplatnia občianskoprávny nárok počas trestného konania, nestratia svoje právo na náhradu škody.

V skutočnosti budú obeť stále môcť podať žalobu proti páchatel'ovi na občianskych súdoch za predpokladu, že konajú pred uplynutím premlčacej lehoty podľa občianskeho práva a že preukážu, že predmetné skutočnosti predstavujú občianskoprávny delikt.

Súd uložil páchatel'ovi, aby mi zaplatil náhradu škody. Ako môžem zabezpečiť, aby páchatel' skutočne zaplatil?

Úlohou trestného súdu je vyčíslieť škody, ktoré utrpeli obeť, ale nezasahuje do vymáhania náhrady škody a priznaných úrokov.

Záleží na obetiach, či po doručení právoplatného rozsudku podniknú kroky na získanie náhrady tejto škody od páchatel'a.

Väčšinou to je advokát, ktorý sa postará o dohľad nad vymáhaním náhrady škody a úroku, najskôr zmierlivým spôsobom kontaktuje advokáta odsúdeného alebo požiada súdneho exekútora o vykonanie rozsudku.

Keď odsudzujúci súd uloží podmienený trest, ktorý zahŕňa povinnosť zaplatiť náhradu škody, generálny prokurátor, ktorý zodpovedá za vykonávanie rozsudkov, skontroluje, či odsúdení plnia svoje povinnosti.

Ak páchatel' nezaplatí, môže mi štát vyplatiť preddavok? Za akých podmienok?

Počas súdneho konania môže súd priznať priebežnú platbu napríklad až do výsledku znaleckého posudku. Ak páchatel' odmietne alebo nemôže vykonať túto platbu, môže to prevziať ministerstvo spravodlivosti v prípade preukázanej potreby.

Mám nárok na náhradu škody od štátu?

Zmenený zákon z 12. marca 1984 o odškodnení niektorých obetí ublíženia na zdraví v dôsledku trestného činu oprávňuje na náhradu škody na ťarchu štátneho rozpočtu v prospech niektorých obetí trestných činov. Toto je

dôležitým opatrením pre obeť v prípade, že:

Páchateľ útoku je neznámy; aj keď je páchatateľ agresie známy, nie je možné ho nájsť; páchatateľ je platobne neschopný.

Na uplatnenie tohto práva musia obeť podať návrh na ministerstvo spravodlivosti, ktoré prijme rozhodnutie o nárokoch na náhradu škody do šiestich mesiacov. Nároky musia byť vypracované vo francúzštine, v nemčine alebo luxemburčine a musia v nich byť uvedené dátum, miesto a presná povaha skutkových okolností. Listinné dôkazy o skutkových okolnostiach a škode spôsobenej obeť, sa musia pripojiť k tejto listine na podporu nároku.

Právo na náhradu škody podlieha určitým podmienkam, ktoré musia obeť splniť:

Obeť musia mať buď bydlisko alebo obvyklé bydlisko v Luxemburskom veľkovevodstve, alebo byť štátnym príslušníkom členského štátu Európskej únie alebo Rady Európy. Okrem toho musia mať obeť v čase spáchania trestného činu svoje doklady v Luxemburskom veľkovevodstve v úplnom poriadku alebo musia byť obeťou trestného činu uvedeného v článku 382 ods. 1 Trestného poriadku (*obchodovanie s ľuďmi*);

Spôsobená škoda musí byť dôsledkom úmyselných činov, ktoré majú povahu trestného činu.

Vzniknutá škoda musí byť ublíženie na zdraví a nie iba majetková škoda (čo vylučuje napríklad náhradu škody v prípade obyčajnej krádeže).

Ujma musí mať za následok vážne narušenie životných podmienok, ktoré môže vyplývať zo straty alebo zníženia príjmu, zvýšenia mimoriadnych nákladov alebo výdavkov, alebo z neschopnosti vykonávať profesijnú činnosť, zo straty jedného roka školskej dochádzky, z ublíženia na zdraví alebo duševnej ujmy, alebo morálneho alebo estetického poškodenia, ako aj z telesného alebo duševného utrpenia. Obeť trestného činu podľa článkov 372 až 376 Trestného poriadku sú oslobodené od preukázania telesnej alebo duševnej ujmy, ktorej existencia sa predpokladá.

Náhradu škody vypláca štát len vtedy, ak obeť nemôže získať skutočnú a dostatočnú náhradu škody akýmkoľvek spôsobom (*napr. od páchatateľa, zo sociálneho zabezpečenia alebo z osobného poistenia*).

Je dôležité vedieť, že náhrada škody sa môže zamietnuť alebo znížiť z dôvodu správania obeť v čase skutkového stavu alebo ich vzťahu s páchatateľom.

Ak štát odškodní obeť, ešte stále môžu pripojiť občianskoprávnu žalobu a domáhať sa dodatočných súm od páchatateľa, ak považujú náhradu škody za nedostatočnú. V tomto prípade musia obeť informovať súd o skutočnosti, že si uplatnili nárok na náhradu škody od štátu alebo prípadne že získali takúto náhradu škody od štátu.

Mám nárok na náhradu škody, ak páchatateľ nie je odsúdený?

Obeť majú nárok na náhradu škody, ak páchatateľ nie je odsúdený za predpokladu, že sa stali obeťami trestného činu a páchatateľ útoku je neznámy, alebo ak je páchatateľ útoku známy, ale nemožno ho nájsť, alebo ak páchatateľ je platobne neschopný.

Ak neprebíha súdne konanie, a teda súd nestanoví náhradu škody, ministerstvo spravodlivosti môže priznať pevnú sumu a/alebo nariadi znalecký posudok na svoje náklady na určenie výšky náhrady škody, ktorá sa má priznať obeť.

Mám v čase, keď očakávam rozhodnutie o mojej žiadosti o náhradu škody, nárok na platbu v prípade naliehavej potreby?

V prípade riadne preukázanej potreby minister spravodlivosti môže priznať platbu počas posudzovania žiadosti.

■ Posledná aktualizácia: 20/06/2025

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr

vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.